

2. Тэффи Н. Авантюрный роман / Тэффи // Тэффи. О любви. – М.: Эксмо, 2011. – С. 237-238.

3. Hudson J. 2009. «Amelia Bassano Lanier: A New Paradigm». Oxfordian. Vol. XI: 65-77.

5. Katherine Parr. «To Be Useful in All That I Do». Last modified in April. <http://tudorhistory.org/parr/>. – Eng.

Шевченко М.Є.

викладач,

Київський національний університет культури і мистецтв

ПЕРЕКЛАД ПРОСТОГО РЕЧЕННЯ ТА ГРАМАТИЧНИЙ АНАЛІЗ РЕЧЕННЯ ЯК ПЕРЕДУМОВА РОЗУМІННЯ ТА ПЕРЕКЛАДУ ТЕКСТУ

Точне та осмислене розуміння англомовного тексту тісно пов'язане із знанням особливостей його побудови, а саме відсутністю відмінкових закінчень у прикметників та числівників та збереження лише двох відмінків у іменників та у деяких займенників, наявність лише трьох особистих форм у дієслова (ask, asks, asked; write, writes, wrote), всі інші форми дієслова утворюються за допомогою допоміжних дієслів.

Характерною особливістю англійської мови є вживання службових слів-прийменників, які обумовлюють відношення між словами, тобто виконують ту ж роль, що і відмінкові закінчення. Особливою є роль порядку слів у реченні. Члени англійського речення мають фіксоване місце. Порушення встановленого порядку слів має стилістичне значення.

Актуальність заявленої теми визначається важливістю дослідження адекватності перекладу українською мовою синтаксичних фігур в англомовній прозі, що створюють її граматичний потенціал, який потрібно якомога точніше відтворити у перекладі [1, с. 1].

Функція слова у реченні та належність слова до тієї або іншої частини мови виявляється за його місцем у реченні та словосполученні. Речення є відносно завершеною одиницею спілкування і вираження думки. В. Виноградов визначає речення як інтонаційно і граматично оформлену найменшу комунікативну одиницю, що служить головним засобом формування, вираження думки, вольових почуттів і емоцій [2, с. 35]. Від місця слова у реченні залежить і його переклад. Наприклад:

I work at the University – Я працюю в університеті

I like my work – Я люблю свою роботу

My work day begins at 7 – Мій робочий день починається о сьомій.

Таким чином, не можна шукати у словнику незнайоме слово та перекладати його, а треба в'янути його функцію в реченні та належність до тієї або іншої частини мови. В англійській мові широко застосовуються обороти з безособовими формами дієслова, які виступають як еквіваленти підрядних речень.

Всі ці суттєві особливості побудови англійської мови визначають і ті специфічні прийоми при перекладі англійських текстів. Для правильного розуміння і перекладу необхідне уміння знаходити головні та другорядні члени речення та встановлювати їх взаємозв'язок. Це особливо важливо, коли присутній незрозумілий змістовний зв'язок між словами. Засобом такого орієнтування є граматичний аналіз речення. Набуття навичок швидко та правильно виділяти

головне у реченні, відділяти його від другорядного, керуючись формальними ознаками побудови речення згідно специфічним для англійської мови правилам, значно прискорює процес перекладу. В іноземній мові підходити до змісту треба через форму, тобто орієнтуватися на формальні ознаки та порядок слів у реченні, на прийменники, артиклі, суфікси.

Граматичний аналіз – це засіб для розуміння тексту та правильного перекладу. Першим етапом граматичного аналізу є поділ речення на змістовні групи. У реченні, як правило, більше іменних груп (груп із іменником), ніж дієслівних. В іноземній мові важко одразу зрозуміти зміст прочитаного. Тому поділ англійського речення на змістовні іменні групи дозволяє встановити синтаксичні зв'язки між словами та належність слів до певної частини мови, що полегшує можливість встановлення значення слова у словнику. Переклад англійського речення слід починати у виділення іменних змістовних груп, які починаються частіше за все із службового слова – прийменника, артикля, або частин мови, які замінюють артикль:

- a) присвійні займенники – *my, his, her, its, our, your, their*;
- b) вказівні займенники – *this, these, that, those*;
- c) неозначені займенники – *any, some, each, every*;
- d) негативні займенники – *no*;
- e) кількісні числівники – *one, two, three, four* і т.д.

При цьому треба пам'ятати, що вказівні займенники можуть вживатися у реченні і самотійно, якщо вказівний займенник є підметом, а безпосередньо за ним йде присудок, якщо ж вказівний займенник є додатком, то стоїть безпосередньо після присудка.

Іменна група може закінчуватися іменником у множені. Останнє слово у групі, яка починається з прийменника або артикля – завжди є іменник (рідко займенник), а слова, які стоять між службовим словом і останнім (іменником) – означенням до нього.

Виділивши іменні групи, необхідно знайти присудок, який може бути вираженим особовою формою дієслова. Наприклад:

A second important advantage of frequency division systems is the great number of possible channels.

У цьому реченні перша іменна група починається з артикля *a*, а закінчується перед прийменником *of*, з якого починається друга іменна група, що закінчується перед дієсловом. Після дієслова починається третя іменна група з артиклем *the*, а її закінчення – перед прийменником *of*, з якого починається четверта іменна група. В усіх цих іменних групах останнє слово – іменник, а все, що стоїть між артиклем, або прийменником та останнім словом (іменником), є означенням до нього.

The two sides declared their desire to encourage the development of cultural and economic relations between both countries.

Кінець другої іменної групи – перед інфінітивом.

Наступним етапом граматичного аналізу, після розділення речення на змістовні групи є знаходження головних членів речення – підмета та присудка. Присудок – змістовний центр всього речення, а також орієнтир для упізнавання всіх інших членів речення і правильного перекладу.

Присудок легко знайти, якщо він виражений складною дієслівною формою, або дієсловами *to be* або *to have* в особовій формі, або поєднанням модальних дієслів з інфінітивом, але його важко виявити, якщо він виражений Present Indefinite або Past Indefinite, так як Present Indefinite важко відрізнити від іменника, а Past Indefinite –

від Past Participle дієслова. В таких випадках присудок потрібно шукати серед слів, які його оточують.

В англійському реченні, як правило, є дві безприйменникові іменні групи: перша за порядком слідування у реченні – підмет – стоїть перед присудком, а друга – прямий додаток – стоїть безпосередньо перед присудком. Всі інші іменникові групи вживаються з прийменниками.

Місце підмета, як правило, перед присудком. Підмет займає перше місце у реченні, присудок – друге. Але на першому місці може стояти прийменникова обставинна група слів. У тих випадках, коли перше місце в реченні займає прийменникова група, виникають труднощі при визначенні підмету. Необхідно пам'ятати, що підметом може бути лише група слів, або слова без прийменника. Група слів, що займає перше місце в реченні, але має перед собою прийменник, зазвичай є обставиною, так як обставина – єдиний член речення, який може стояти перед підметом. Для того, щоб навчитися швидко знаходити підмет, слід використовувати метод поділу речення на групи слів, орієнтуючись на прийменники, артиклі. Використовуючи цей метод можна виділити першу безприйменникову групу у реченні, яка і є підметом. Підмет треба перекладати іменним відмінком іменника, або займенника, прямий додаток – знахідним відмінком, а присудок особовою формою дієслова у відповідному часі.

Список використаних джерел:

1. Кондратьєва О.В. Особливості застосування трансформації зміни типу речення в перекладах англійської наукової прози українською мовою // Нова філологія № 55, 2013. – 1 с.
2. Виноградов В.В. Основные вопросы синтаксиса предложения // Вопросы грамматического строя Москва, 1955. – 35 с.

Шматко Л.В.

студентка,

Полтавський інститут економіки і права

СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ АВТОРСЬКОГО СТИЛЮ В АСПЕКТІ ПЕРЕКЛАДУ БІЗНЕС-ІДІОМ (НА МАТЕРІАЛІ МЕМУАРІВ МАРГАРЕТ ТЕТЧЕР)

Слово «стиль» походить від латинського «stilus», яке означає грифель для письма, загострений кіл або стебло. У загальному значенні – це сукупність характерних ознак, особливостей, властивих не лише творам мистецтва, а й різним областям науки, спорту, моди і т.п.

І.Р. Гальперін пише про поняття мовного стилю: «Системний характер використання мовних засобів призводить до того, що в різних сферах вживання мови нормалізується вибір слів і характер їх вживання, використання тих чи інших синтаксичних конструкцій, особливості вживання образних засобів мови, різних способів зв'язку між частинами висловлювання і т. д.» [2, с. 89].

Академік В.С. Виноградов визначає мовний стиль наступним чином: «Стиль – це суспільно усвідомлена і функціонально обумовлена, внутрішньо об'єднана сукупність прийомів вживання, відбору і поєднання засобів мовного спілкування в сфері тієї чи іншої загальнонародної, загальнонаціональної мови, що співвідноситься з іншими такими ж способами вираження, які служать для інших